

ISLAYA

***Spravodaj klubu kaktusárov a sukulentárov ISLAYA
v Trnave - ZO SZZ***

4/2002

Gymnocalycium anisitsii (Schumann) Br. et R.

Obsah

ISLAYA®

II. ročník – 4/2002

Islaya® spravodaj Klubu
kaktusárov a sukulentárov
ISLAYA v Trnave

Redakčná rada:

Blažej Strašifták

Ing. Juraj Ladáni

Martin Mikuš

Mário Snopka

Grafická úprava:

Martin Mikuš

Blažej Strašifták

Tlač:

Blažej Strašifták

Tlačené dňa: 19.12.2002

islaya@stonline.sk

Úvodník ■ Blažej Strašifták	2
Jesenné stretnutie kaktusárov v Trnave ■ Ing. Juraj Ladáni	3 - 7
Stretnutie kaktusárov v Trnave ■ Tomáš Kovár	8
Výborná akcia trnavských kaktusárov ■ František Halama	9
Výsevy semien ■ Martin Mikuš	10 - 12
Predstavujeme zbierku ■ Mário Snopka	13 - 14
Poznáte ich ■ Mário Snopka	15-16
Adopce na dálku- „školák všech kaktusářů“ ■ Pavel Pavlíček	17 - 20
Paraguaj ■ Mário Snopka	21 - 26

Na titulnej strane a v článku „Paraguaj“
sú použité fotografie z Atlasu kaktusov.

Úvodník

Blažej Strašifák

Vážení priatelia! Nakoniec sa nám to predsa podarilo. Nebolo to pre nás ľahké a hoci nás to stálo veľa úsilia, je posledným číslom tohto roku, plánované štvrté. Ak by sme chceli zhodnotiť druhý ročník vydávania nášho spravodaja, istý posun dopredu môžeme pozorovať.

Vždy je čo kritizovať, ale nie je jednoduché venovať sa tvorbe, aj keď len takéhoto plátku. V dnešnej uponáhľanej dobe, keď každý pozerá len na to, čo bude mať z toho čo urobí, je táto práca o to vzácnejšia. Mnohí kaktusári ju oceňujú, ako veľmi záslužnú činnosť. Myslíme si, že je dôležitá, a nielen pre náš klub. Toto naše úsilie chápeme aj ako akúsi podporu iným kaktusárskym klubom, ktorí zápasia s rovnakými problémami.

Keď spomíname problémy, máme tu jeden pomerne vážny. Nemáme sa kde schádzať. Po parlamentných voľbách sa zmenila situácia na našej politickej scéne. SDL, ktorá nám doteraz umožňovala bezplatné poriadanie schôdzí vo svojom

sídle, sa do parlamentu nedostala. Pre nás z toho vyplýva skutočnosť, že ak by sme sa chceli naďalej schádzať v ich priestoroch, musíme zaplatiť istý poplatok. Nie sme zisková organizácia a svoje výdavky kryjeme členskými príspevkami. Poplatok za užívanie priestorov, ktorý od nás požadujú, je pre nás neúnosný. Môžeme sa teda poďakovať, že boli ochotní nás prichýliť doteraz. Je taká doba. Nič na tom nezmeníme. Novembrovú schôdzu nám umožnila pani tajomníčka urobiť v jej kancelárii na OV SZZ. Mikulášsku, poslednú v tomto roku, vybavil p. Žemla v Trakoviciach. Bola s občerstvením a tradičnou tombolou. Plánovaná prednáška ing. Maletiča z jeho cesty po juhozápade USA sa z technických príčin nekonala.

Onedlho skončí tento rok. Dúfame, že budúci bude pre náš klub lepší. Chceli by sme všetkým našim členom, ale aj Vám, ostatným našim čitateľom, popriať veľa zdravia, šťastia, úspechov a radosti pri pestovaní našich obľúbených rastlín.

III. Jesenné stretnutie kaktusárov v Trnave

ing. Juraj Ladáni

Po treťom, myslím, že celkom vydatenom, jesennom stretnutí kaktusárov v Trnave, možno už hovoriť o vzniknutej novej tradícii. I keď sa svojím rozsahom nedá zrovnávať s bratislavským jarným sympóziom, predsa len vyplňa akýsi, inak prázdny, priestor v kaktusárskom spoločenskom živote na Slovensku pred záverom sezóny. Kto práve nemá dohodnutú návštevu u priateľa kaktusára v jeho skleníku, ani ho nesúria jesenné práce na záhrade či iné rodinné povinnosti, nech si spomenie, že v septembri je vítaný v Trnave. Tu si môže vypočuť odborné prednášky známych českých a slovenských pestovateľov kaktusov a sukulntov. Priestor je aj pre začínajúcich prednášateľov, ktorí majú čo zaujímavé povedať a ukázať. A je tu aj príležitosť doniesť si z trnavskej burzy niečo nové do svojej zbierky alebo do odbornej knižnice.

Po troch rokoch sa už program stretnutia ustálil. V piatok večer prichádzajú prednášajúci spoza hraníc, teda spoza rieky Moravy. Teraz to bol priateľ Ladislav Horáček. Niektorí členovia klubu Islaya si s ním v piatok večer posedeli pri pive. A ako to už pri pive býva, reč určite nebola len o kaktusoch.

V sobotu ráno sme začali prezentáciou účastníkov o deviatej. Potom sme sa vrhli ku stolom s burzovými rastlinami, literatúrou a pomôckami. Burza bola vonku na terase, hneď za prednáškovou miestnosťou. Počasie nám celý deň prialo. Bol krásny slnečný jesenný deň, tak sme každú prestávku vyšli na terasu

k stolom, či tam niečo nové nepribudlo. Nakúpil som kvetináčky a neodolal som ani rastlinám.

O desiatej bol čas na prvú prednášku. Z hrejivého jesenného slnka sme sa presunuli do pripravenej sály. Predseda klubu Islaya, R. Cipár, krátko privítal všetkých zúčastnených a mohla sa začať prvá prednáška. Celkom odzneli štyri. Dopoludnia dve: Ladislav Horáček – Mexiko, Pavel Hanáček a Miroslav Řičánek - Južná Afrika 2001. Po obedňajšej prestávke mal slovo znova pr. L.Horáček - Južná Amerika. Poslednú prednášku venoval pr. Gabriel Vereš svojim obľúbeným zimuvzdorným rastlinám.

Priestor pre hodnotenie celej akcie alebo jednotlivých prednášok nechávam pre iných prispievateľov do nášho spravodaja. Ja len skúsím zo svojich, po tme písaných, poznámok zrekapitulovať čo na prednáškach odznelo.

1. MEXICO - Ladislav Horáček, ČR.
Pr. Horáček ukázal mnoho krásnych mexických rastlín. Hneď na úvod takmer hnedočervený *Thelocactus bueckii*. Nasledovali rastliny z Tuly, z rodov *Astrophytum*, *Ariocarpus*, *Echinofosulocactus*. Videli sme ako si príroda nerobí ťažkú hlavu zo snahy človeka mať všetko pekne zatriedené do jednoznačných druhov. Tejto snahe sa priam vysmieva rastlinami *Ariocarpus*, ktoré by sme z nášho pohľadu museli zaradiť niekde medzi *A.retusus* a *A.trigonus* (viď. článok v *Kaktusy* 2002/3 str.92).

„Ohromné kone“ *Astrophytum myriostigma* dosahovali výšku okolo 30cm. *Ariocarpus trigonus* takmer úplne zasypaný v opuke, trčali z neho len vrcholky bradaviek. Ohromná v priemere 50cm rastlina *Homalocephala texensis* „pichláč z ní neodlomíš“ – rástla v krovinách akácií. Vyslovene v lese pod stromami rástli *Ferocactus echidne*. Mravce z nich požierajú kvety a plody. Semená odťahujú. *Glandulicactus uncinatus* – „stále kvitne v Mexiku“. *Lophophory* z Huizache – „V 94-om ich vojaci likvidovali, pálili. Po sedmy letech tam rastou znova a snad i víc“. Coahuila, Cuatro Cienegas – národný park, treba požiadať o povolenie na vstup a fotenie. Autor prednášky zrejme dostal obe, lebo sme videli tam rastúce *Astrophytum niveum* a ako povedal : „Je ich tam hodne.“ V borovicovom lese rástli *Ariocarpus retusus*. Videli sme jednu obrovskú krikstátu *A. retusus*. Za hodinu sme precestovali kaktusársky najzaujímavejšie štáty Mexika. V Zacatecas sme nazreli na novoobjavené nálezisko *Encephalocarpus strobiliformis*. Videli sme plantáž *Agave tequilana* v okolí mesta Tequila. V štáte Chihuahua ma zaujali nádherne vytŕnené *echinomastusy* úplne zabalené v pichliačoch.

2. JUŽNÁ AFRIKA 2001

P.Hanáček, M.Řičánek, ČR.

Konečne prvá prednáška spracovaná na počítači prezentačným programom a premietnutá z prenosného počítača digitálnym projektorom. Moderná technika si razí cestu aj k pestovateľom kaktusov a sukulentov. Autor snímkov je pr. Řičá-

nek. Nafotil ich digitálnym fotoaparátom. Premietol nám ich a sprievodné slovo k nim mal pr. Hanáček. Spolu sme videli 298 digitálnych diapozitívov. Viem to presne, lebo počas písania tohto článku si niektoré „diapozitívy“ znova prezerám na svojom domácom počítači. Po mojej prosbe obaja autori venovali svoju prednášku na CD disku klubu Islaya na študijné účely. Ďakujeme im za to. Aj keď sa v tomto príspevku bránim hodnoteniu prednášok, tu musím vyzdvihnúť možnosti, ktoré ponúka výpočtová technika. Autori tieto možnosti aj využili. Takže na brilantných „diapozitívoch“ sme okrem krásnych sukulentov videli v ľavom dolnom rohu názov náleziska a v pravom dolnom rohu názov rastliny. J.A.Komenský by mal radosť.

Obaja autori cestou za rastlinami navštívili Indiu, Jemen a Irán. My sme ich „sprevádzali“ po Juhoafrickej republike. Úvod prednášky patrilo pohľadu na našu planétu z hľadiska jej rozdelenia na rastlinné ríše. Jedna z nich je Kapensis a pokrýva južný cíp Afriky. A zástupcov tejto ríše sme mali možnosť vidieť. Kvôli priestoru len pár poznámok: *Andromischus* – poznáme cca 50 druhov, dobre sa množia z listov, tvar listov je značne variabilný; *Hawortia* a im príbuzné *Astroloba* a *Bulbine* – pekné rastliny do našich zbierok, *Glotyphylum* – tuším som ho tiež videl v lete na dovolenke v Chorvátsku na pobreží.

Netreba viac slov, kto má chuť si znovu pozrieť túto prednášku, je mu k dispozícii u mňa na CD disku. Bohužiaľ bez sprievodného slova autorov.

2. JUŽNÁ AMERIKA – L. Horáček
 Z tejto prednášky som si odniesol poznatok, že čím viackrát má možnosť našinec vrátiť sa do domoviny kaktusov, tým viac vníma okrem samotných rastlín krajinu a život prostých ľudí v nej. V Bolívii je to priam nutnosť. O tom nás neustále presviedčal L. Horáček obrazmi zo života bolívijských indiánov ako ich zachytil na svojich diapozitívach. A tiež svojimi historkami, ktoré, napriek svojej vtipnosti, niekedy vo mne vzbudzovali až ľútosť. Najmä keď som si porovnal rozdielne podmienky mojich detí a detí vyrastajúcich na bolívijskom vidieku. Bola to prednáška plná krásnych rastlín z vysokých polôh Bolívie a silných ľudských prežitkov z krajiny a jej obyvateľov. Chvilami som mal pocit, že sa tam od čias Hanzelky a Zigmunda veľa nezmenilo.

Expedícia, ktorej sa pr. L. Horáček zúčastnil, sa pohybovala v značnej nadmorskej výške okolo 4000m n.m.. Prešli Bolíviu z La Paz smerom na juh až k Argentínskej hranici. V Argentíne sa zdržali 4 hodiny, aby navštívili utajovanú lokalitu novinky Yavia. Vraj tam doteraz bolo len 19 ľudí. Rastie v nadmorskej výške 4200m, našli ju rásť v ohromne rozpálených kameňoch. Dorastá do priemeru len 1,5 až 2 cm, repovitý koreň do dĺžky až 10cm.

4. ZIMUVZDORNÉ KAKTUSY –

Gabriel Vereš

Za posledných 17 tisíc rokov vznikali na zemi púšte a polopúšte. V tom období vznikali aj kaktusy. Asi takto začal pr. Vereš svoju prednášku. A to pekne od zá-

kladu, od historického vývoja rastlín, cez vznik spráši na severoamerickom kontinente. Klimatogramy a tabuľky rastlín s uvedenou nadmorskou výškou v jednotlivých štátoch USA nám mali pomôcť pochopiť podmienky, v akých rastú zimovzdorné kaktusy. Boli to témy na hlbšie štúdium a určite by zaplnili niekoľko kapitol špecializovanej publikácie, ktorá na našom knižnom trhu stále chýba.

Potom už nasledovali samotné rastliny z rodov *Echinocereus*, *Escobaria*, dokonca *Mammillaria wrightii*, *Pediocactus*, *Navajoa*, *Toyomea* a *Sclerocactus*. Snažil som sa zachytiť čo najviac poznámok autora k jednotlivým rastlinám. Skúsenosti budem potrebovať, lebo čo bolo zožaté na Sliachi, rastie už aj v Trnave.

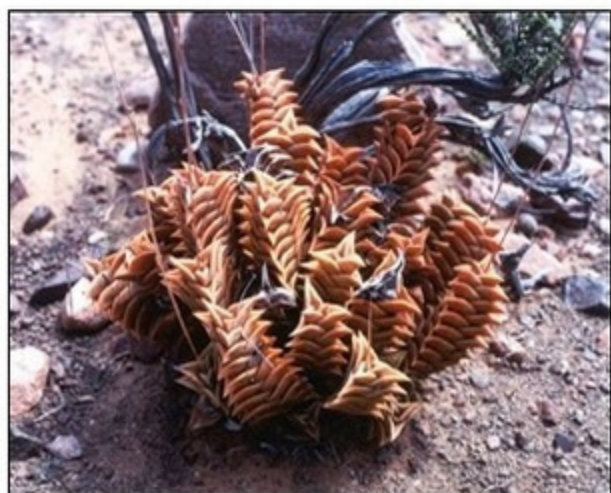
A to je asi všetko. Komu sa v Trnave túto jeseň páčilo, verím, že príde aj o rok. Teším sa a dovidenia.

Tylecodon paniculatus Eksteenfontein

Ukážky z přednášky Južná Afrika 2001

Foto: M.Řičánek

*Africká skalka - Volstruispoort farm**Aloe - Roinek pass**Haworthia viscosa - Kaferskop*

Ukážky z přednášky Južná Afrika 2001

Foto: M.Řičánek

Roinek pass

Roinek pass

*Euphorbia enopla-atrispina**Euphorbia enopla-atrispina* – Roinek pass*Euphorbia ferox* – Kaferskop

Stretnutie kaktusárov v Trnave.

Tomáš Kovár predseda Klubu kaktusárov „Saguáro“ Nové Zámky

Dňa 7.9.2002 sme sa zúčastnili na pozvanie Klubu kaktusárov a sukulentárov „Islaya“ v Trnave na 3. stretnutí kaktusárov. Je dobré že aj na Slovensku sa poriadajú takéto akcie. Pomáha to spoznávať ľudí, ktorí sa tejto záľube venujú. Stretneme tu známych, ale aj nových ľudí, ktorých táto vášeň dostala. Ani sobota 7.septembra v Trnave nebola výnimkou. Už tretí rok organizovaná akcia sa vydarila. V roku 2001 sme sa nezúčastnili na stretnutí, ale ak to porovnávam s prvou akciou v roku 2000, je to posun dopredu. Aj priestory terajšieho stretnutia boli vhodnejšie vybrané. Prednášky známych odborníkov na sukulentnú flóru potvrdili ich znalosti v tejto oblasti. Či už to bol priateľ Vereš s rastlinami zo Severnej Ameriky, alebo priateľ Horáček s Mexikom a Južnou Amerikou a ďalší, ktorí tu prednášali, iba pomohli rozšíriť poznatky o rastlinách ktoré sú nám také blízke. Každý si tu mohol nájsť to, čo ho zaujímalo. Viem čo je to za prácu zohnať takýchto ľudí. Treba mať ich prisľub a to

v predstihu, že naozaj prídu, čo je dosť obtiažne. Aj finančná stránka je dôležitá, pokiaľ nemáme sponzora na takúto akciu.

Chcel by som touto cestou poďakovať kaktusárom z Trnavy a hlavne organizátorom tohoto podujatia, za príjemne strávený deň. Akcia bola dobre pripravená a splnila svoj účel. Aj burza rastlín, ktorá prebehla na nádvorí, vhodne doplnila celú akciu. Ja viem, že nebolo veľa času, lebo prednášky zabrali všetok čas, ale bolo by dobre v budúcnosti pri takejto príležitosti zaradiť do programu návštevu jednej zbierky priamo v Trnave, hoci aj za cenu, že by sa vynechala jedna prednáška. Vhodne by to doplnilo celú akciu. Mám skúsenosti s takýmito podujatiami či na Slovensku, alebo v Čechách. Náš klub existuje od roku 1981 a na takýchto akciách som sa zúčastňoval každoročne, hlavne v Čechách. Treba si len želať, aby takýchto stretnutí bolo na Slovensku čo najviac. Želám Vám veľa pestovateľských úspechov a elánu pri organizovaní takýchto podujatí.

Výborná akcia trnavských kaktusárov. *František Halama KK Nitra*

V mojom kaktusárskom kalendári mám september vždy poznámku – stretnutie Trnava !!!

Tohtoročné sa vydarilo aj čo sa týka počasia. V priestoroch nemenovanej politickej strany, kde má trnavský Klub kaktusárov svoje zázemie, sa nás echinofiliou postihnutých zišlo okolo 30 – 40 (nepočítal som). Priestory boli pre takúto „komornú“ zostavu ideálne, ale až sa nás raz zide 100 ... ?

Prednášky boli už tradične dve dopoludnia a dve popoludní s veľkou prestávkou na obed. V prestávkach medzi prednáškami prebiehala na dvore miniburza „maxišpekov“. Trnavskí kaktusári sa asi zamerali na najvzácnejšie a nedostupné druhy. Ponuku dopĺňal pán Klempa zo Senice s až neskutočne ľudovými cenami za krásne a hodnotné rastlinky.

Úroveň prednášok – asi sa budem opakovať, ale zaslúžili by si aspoň 400 divákov. Zaujali ma prednášky pána Horáčka z Pískovej Lhoty o kaktusoch v Mexiku a Bolívii. Prednáška pána Hanáčka a Říčánka z Brna bola veľmi

dobre doplnená výbornou technickou videoprojekciou, akú nie je možno len tak bežne vidieť na podobných akciách. V každom prípade táto projekcia a pripravené obrazové materiály upevnili celkový dojem z prednášky. Poslednú prednášku predniesol pán Vereš zo Sliacha, pôvodom nitriansky kaktusár, na tému mrazuvzdorné kaktusy v Severnej Amerike.

V Trnave prebehla veľmi dobre pripravená kaktusárska akcia. Škoda len, že z nitrianskeho klubu kaktusárov sa nezúčastnilo viac členov, veď z Nitry do Trnavy nie je tak ďaleko. Verím, že na budúce to bude lepšie so zastúpením členskej základne nášho klubu.

Vďaka peknému počasiu sme po skončení prednášok stihli ešte navštíviť tri zbierky trnavských kaktusárov, lebo už je to raz tak, že v Trnave je čo vidieť a nielen na premietacom plátne v prednáškovej sále.

Cestou domov sme sa spoločne zhodli, že do Trnavy prídeme aj o rok, lebo sa to oplatí. Kto neverí, nech sa príde presvedčiť na vlastné oči.

Večná téma – výsevy (trochu inak)

Martin Mikuš

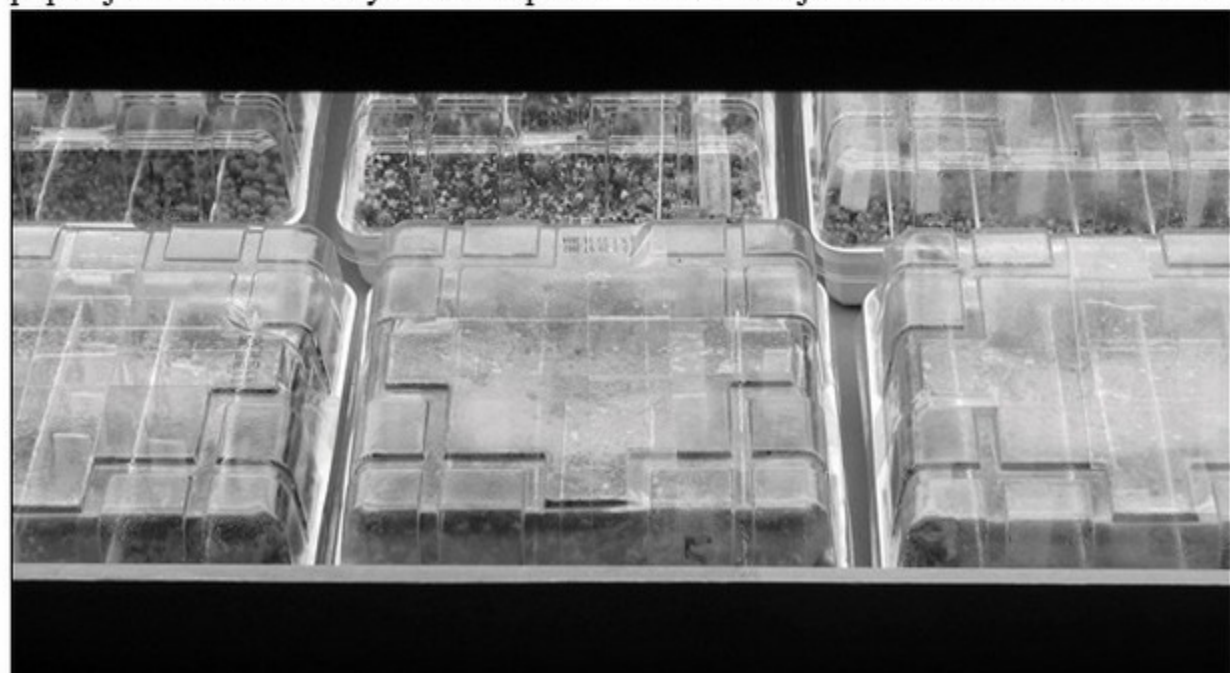
Hneď na začiatok by som rád upozornil, že tento článok nepíšem ako návod na vysievanie, tak tu popíšem iba zopár zaujímavých postrehov, ktoré tí skúsenejší možno poznajú a možno aj nie.

Za tých pár rokov (11) čo sa už kaktusom venujem, tak som si asi ako každý vyskúšal kadejaké metódy výsevov, od klasickej učebnicovej „flajšerky“ až po kadejaké metódy typu – vymysli si sám. Samozrejme začiatky neboli slávne, veď čo by ste aj čakali od 11 ročného chalana bez potrebných znalostí a vedomostí. Ale nedal som sa odradiť a vysieval som ďalej a čo výsev to nové skúsenosti a väčšie úspechy. Postupom času, ako pribúdali roky, (či už veku, alebo mojej kaktusárskej praxe), som sa postupne s výsevmi dostal až pod posteľ. To pozeráte, čo za divotvornú metódu to tu popisujem??? Pre neznaých treba upres-

niť. Pod posteľou mám žiarivkový aparát, teda vlastne dnes už dva. S výsevmi spod žiarivky som začal pred tromi rokmi. Bola to zasa jedna etapa mojich skúseností s výsevmi a za tie tri roky som to moje vysievanie doviedol do štádia, kedy dosahujem miestami až 90 a viac % klíčivosť. Žiarivky sú len časťou celého úspechu výsevu.

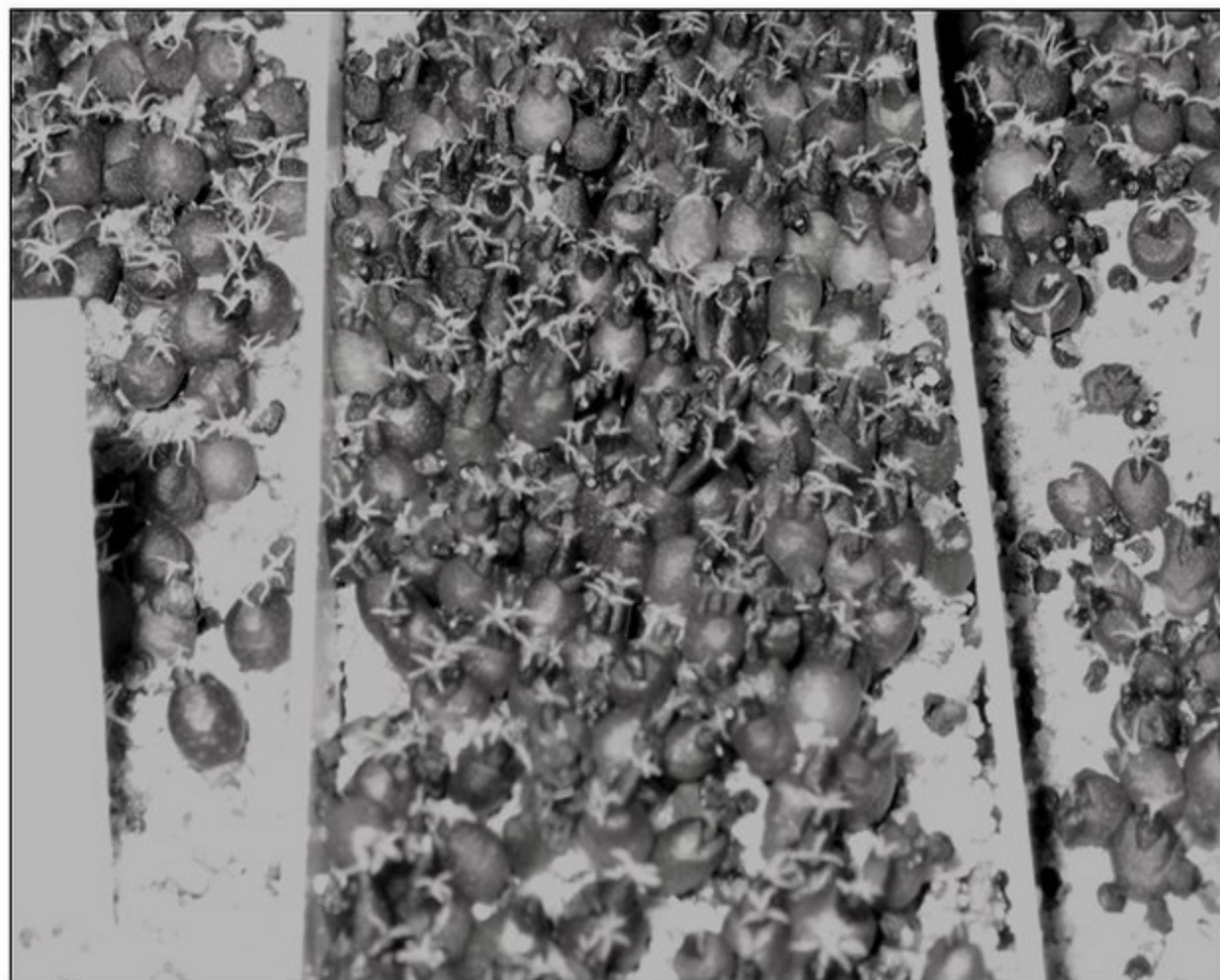
Tí čo ma poznajú (členovia Kks ISLAYA) vedia, že sa prevažne vo svojom vysievaní zameriavam na mexické a severoamerické druhy. V poslednom čase som trocha zabrdol aj do gymien a nejakého šalátu. Ale o tom nabadúce, keď tomu vychytám muchy.

Základom dobrého výsevu nie sú ani tak všetky tie „obštrukcie“ čo sa okolo toho robia (samozrejme robím ich aj ja), ale treba mať aj dajaké vedomosti o prostredí rastlín, v ktorom rastú a rozmnožujú sa. Možno si teraz niektorí

Pohľad do môjho žiarivkového aparátu.

Foto: Martin Mikuš

A toto sú spomínané rastlinky ariocarpus (cca 1 mes. staré)

Foto: Martin Mikuš

povedia, že to sa mu vysieva, keď bol vonku!! Nie, v Mexiku ani nikde inde som EŠTE nebol. Proste všetko sa dá získať štúdiom literatúry, ale najviac na rôznych sympóziách a prednáškach a pri rozhovoroch s ľuďmi, ktorí už mali tú možnosť sa ísť pozrieť do prírody a poznajú tamajšie pomery. Hlavne tie prednášky a ľudia na nich sú nekonečnou studnicou vedomostí. Základom každého dobrého výsevu (okrem kvality osiva), aspoň u mňa, sú vedomosti o tom, kde rastliny rastú (nadmorská výška, teploty, zrážky a pod.). To sú faktory, ktoré keď sa prenesú pod výsevný aparát, dá sa dosiahnuť dobrý výsledok. Dost' dôležitá

je hlavne teplota, ktorá u mňa zohráva dôležitú rolu. Teplota v mojom „výsevníku“ dosahuje cca 27 °C, čo je pri dodržaní určitých zásad tak akurát. Nesvietim non stop, ale ani zatiaľ nemám nainštalované žiadne spínacie hodiny, ktoré by za mňa pravidelne vypínali „výsevník“. Čiže sú dni, kedy sa svieti nepretržite a sú dni, keď vypínam. Zásadne nevypínam žiarivky prvý týždeň výsevu. Teplo v aparáte má dobrý vplyv na klíčenie ariocarpusov, mammillárii, a rastlín z iných rodov, ktoré sa vyskytujú v nižších nadmorských výškach. Teraz si možno poviete tak ako potom vysieva tie ostatné vysokohorskejšie rast-

liny? Jednoducho. Celý aparát je dostatočne vysoký, tak rastliny, ktoré potrebujú ku klíčeniu vyššie teploty, dávam bližšie ku žiarivkám a tie ostatné na dno aparátu. Z toho vyplýva aj spôsob môjho vysievania. Nevysievam rastliny podľa rodov, ale do nádoby dávam rastliny s podobnými teplotnými nárokmi ako napr. ariocarpusy, mammillarie, turbiniacarpusy „teplomilné“ echinocereusy, niektoré thelocactusy a pod... Horšie klíčia v aparáte echinocereusy z vyšších oblastí a zimuvzdorné rastliny. Tie buď nechávam vykličiť mimo aparátu, alebo sa snažím pravidelne vypínať žiarivky. V mojej izbe sa totiž nekúri a aparát je na zemi, kde je cez noc dostatok chladu cca 18 – 19 °C, aby mohli spomínané druhy vykličiť. Zaujímavé je, že „teplomilnejším“ druhom to striedanie teplôt nijako zvlášť nevaďí, (klíčia trocha dlhšie), ale na kvalitu a množstvo vykličenených rastliniek to nemá výrazný vplyv. Ale zasa naopak, keď je permanentne vysoká teplota pri „chladnomilných“ druhoch, tak nevyklíči ani semienko. Pár krát sa mi to stalo hlavne pri echinocereusoch a escobáriách. Ale potom sú tam aj viac menej tolerantné druhy, ktorým vyhovujú oba extrémny. Sú to napríklad coryphanthy, echinocactusy, ferocactusy a pod... Tieto moje kvázi experimentálne výsevy (preto kvázi, lebo sa snažím zbytočne neexperimentovať, lebo každé semienko mi je drahé) už s úspechom opakujem, tento rok už po štvrtý krát. Takže dá sa povedať, že to nie je len na báze toho, „že niekde niečo počuješ a hneď to vyskúšaš, bez toho aby to mal ten dotyčný overené časom“. Schválne som

napísal na začiatku, že sa nebudem venovať veciam typu ako sterilizujem substrát a v akých pomeroch ho miešam, aké používam nádoby a podobne záležitosti, čo sa zvyknú v článkoch o vysievaní písať. Nechávam to na každom, aký postup a spôsob výsevu si zvolí a nakoniec si aj myslím, že to, ako to je vysiate, nehrá, až takú dôležitú úlohu, ako vyššie spomenuté podmienky. Mal som už možnosť vidieť vykličenené zdravé ariocarpusy v nesterilnom prostredí skleníka v kvetináči pri materskej rastline. Ak sa dodržia určité životné špecifiká a podmienky pre ten, ktorý rod, tak príroda sa o ostatné dokáže postarať aj sama. Veď poznáte to príslovie: „keď boh dá aj motyka vystrelí.“

Na záver pripájam zopár ilustračných fotografií, na ktorých sú jasne vidieť výsledky mojej práce.

Predstavujeme zbierku...

Mário Snopka

Ing. Róbert Cipár Trnava

Zbierka nášho predsedu sa nachádza na záhrade u rodičov. Rastliny sú pestované v dvoch pareniskách s rozlohou cca 4 m². Ale stále rozrastajúca sa zbierka si pýta nové priestory a tak sa bude v dohľadnej dobe pristavovať. Zbierka je zameraná na juhoamerické druhy hlavne na andskú oblasť Chile, Peru, Bolívie a Argentíny. Z druhového výpisu sú to hlavne rastliny rodov *Tephrocactus*, kvitnúce *Copiapoe*, *Parodie*, *Matucany*, *Lobvie*, *Gymnocalycia*, *Echinopsis*, *Eriosyce*, *Oreocereus* a *Espositoe*. Menšinu tvoria

severskí zástupcovia z rodov *Echinoceus*, *Thelocactus* a *Mammillaria*.

Mladí zberky tvoria výsevy spomínaných rodov.

Rastliny sú pestované v zmesi zeminy, antuky a perlitu. Majiteľ vyznáva voľnú kultúru svojich zverencov a pri pohľade do zbierky je to aj evidentné. Rastliny v špičkovej kondícii, nádherne vytrnené, približujúce sa vzhľadom k tým v prírode.

Na záver treba popriať nášmu predsedovi šťastnú a zelenú ruku pri pestovaní svojich rastlín a veľkú chuť do ďalšieho vedenia nášho klubu.

V zbierke ing. Cipára prevládajú juhoamerické rody

Foto: ing. Róbert Cipár

Pohľad do zbierky priateľa Cipára

Foto: Ing. Róbert Cipár

Haageocereus BACKEBERG

Mário Snopka

Rastliny tohto rodu sú v niektorých zbierkach zastúpené aspoň jednou či dvoma rastlinami. Sú niekedy radené do rodu *Binghamia*, prípadne do rodu *Neobinghamia*.

Sú to stĺpovité rastliny, vzpriamené, niektoré v staršom veku poliehavé. Rod *Haageocereus* sa vyskytuje väčšinou v Peru, len jeden *H. australis* zasahuje do Chile a *H. fascicularis* je obmedzený na horstvo v Chile. Výška rastlín je od 40 cm do 2 m. Odspodu odnožujú, sú 2–10 cm široké. Rebier majú 10–28, nízkych, hrboľatých. Ostne väčšinou veľké, husté, čím hustejšie, tým tenšie. Kvety väčšinou blízko temena, aktinomorfne, nočné, vzácné denné, v rôznych farbách. Vyskytujú sa vo výškach 2000 až 3000 m. n. m. Zeminu vyžadujú priepustnú, ťažšiu, bohatú na živiny. Potrebujú priame slnko, čo najmenej vápnika, opatrnú zálievku, najnižšia teplota by nemala klesnúť pod 10°C. Čerstvé semená kľúčia dobre, staršie už strácajú kľúčivosť, semenáčky sú dosť chúlостivé a nárast je tiež veľmi pomalý, za jeden rok asi pol centimetra. *Haageocereus* môžeme objaviť skoro v každej ponuke semien, aj keď nie veľký sortiment. Niektoré rastliny tohto rodu sa uvádzajú v ponukách aj pod rodom *Loxanthocereus*, najmä *H. acanthurus*. Pestovanie týchto rastlín nevyžaduje žiadne veľké nároky, ak to nebudete preháňať so zálievkou, za pár rokov budete mať veľmi pekné rastliny s rôznofarebným vyostnením.

Haageocereus fascicularis**(MEYEN) RITTER**

Telo má šedo-zelené, odspodu odnožujúce, 40–50 cm vysoké, 4–7 cm silné. Rebier 11–18, tupé, hrboľovité, areoly hnedastoplstnaté, neskôr šedé. Ostne hnedé, šednúce, okrajové 7–10, ihlicovité, 1–4 cm dlhé. Stredový väčšinou jeden, rovno vysunutý, šidlovitý, 4–15 cm dlhý. Kvety nočné, voňavé, 7–8,5 cm dlhé, biele, 6 cm široké.

Haageocereus multangularis**(BR. et R.) RITTER**

Väčšinou sa uvádza pod synonymom *H. chosicensis*. Telo má tmavozelené, odspodu odnožujúce až trsovité. Výška 1,5 m, šírka 6–10 cm s 18–26 rebrami. Areoly má žltobiele a v nich 30 a viac lúčovitých, štetinatých, žltobielych až červenkastých okrajových ostňov. Stredových 1–4 dlhých do 2 cm. Kvitne v lete cez noc, kvety sú variabilné, karmínovo-červené až fialovo-červené, vzácné biele. Dlhé 6–7,5 cm, široké 3–4 cm

Haageocereus versicolor**(WERD. & BACKEB.) BACKEBERG**

Telo má stĺpovité, tmavozelené, výška 1–2 m, šírka 5–6 cm a 16–22 rebier. Areoly sú hnedé a v nich rôznofarebné ostne, červené, hnedé, žlté, zriedka aj belavé. Okrajové 25–30, dlhé 0,5 cm a stredové 1–2, dlhé do 4 cm, zriedka až 5 cm. Kvitne v lete cez noc. Kvety má biele, dlhé 8 cm široké 6 cm.

Ďalšie rastliny z tohto rodu môžeme spomenúť: *H. comosus*, *laredensis*, *setosus*, *acanthocladus*, *clavispinus*, *horrens*, *turbidus*, *pacalaensis*, *viligera* a ďalšie.

Haageocereus salmonoideus zo zbierky M. Snopku

Foto: ing. Róbert Cipár

Adopce na dálku – „školák všech kaktusářů”

Pavel Pavlíček

(Spracoval ing. Juraj Ladáni)

Jistě si mnohý z čtenářů všiml v našem katalogu (Chrudimský kaktusář 2002/2003) možnosti zakoupit si libovolný počet bodů (co bod to koruna) s tím, že za získanou částku umožníme některému talentovanému dítěti v rozvojové zemi studovat. Nyní jsme zjistili, že tato možnost je i pro malé Peruánce – potomky Inků v Peru. To nás ovšem zajímá řádově více, neboť Peru, to je vlastně oblast našeho zájmu. Řada našich kaktusářů už v této zemi byla, mnozí tam jistě i pojedou, takže se rýsuje i jakás takás možnost občasného přímého kontaktu.

A tak jsme se rozhodli, že vaše peníze budou směřovat právě do projektu paní profesorky Olgy Vilímkové. Jak se pomalu akce rozebíhá, odhaduji, že budeme moci “adoptovat” asi i více než jedno dítě. Lidé si často objednávají body i za několik desetikorun, jeden přítel z

Prahy poskytl dokonce i pětistovku. A přitom na “adopci” jednoho školáka by stačilo, aby každý na každé objednávce si objednávací objednal jen 2 body, za které budou k ceně objednávky připočítány 2 Kč! Stále platí, že naše firma se akce finančně účastní také, a to celou desetinou z vybrané částky. Ale je tu i možnost, že se akce účastníte sólo. Pokud o tom chcete vědět víc – čtěte níže:

INFO: Život školáků pod křídly kondora

Věra Nosková

Fascinovalo mě, kolik je mezi potomky Inků bystrých a nadaných dětí, jakou radost jim přináší učení. Olga Vilímková, pražská vysokoškolská učitelka francouzštiny, si podala žádost na peruánské ambasádě v Praze o místo učitelky základní školy v Andách. Vzдалa se předem platu a dokonce i nároku na ubytování, takže její žádost byla do měsíce kladně vyřízena. Na otázku, z čeho bude ten rok v Peru žít, tehdy odpověděla: "Vybrala jsem peníze ze stavebního spoření, mám nějaké úspory, prodávám auto."

Olga navštívila peruánské Andy poprvé před osmi lety jako průvodkyně horolezců, a poté ještě mnohokrát. Po splnění povinností u cestovky v horách ještě zůstávala, a poznávala život indiánů. Získala mezi nimi známé, přátele. Viděla v horských osadách často prázdné školy, kantoři se sem nehrnou. Učit ve výšce 4 tisíc metrů, ve více než skromných podmínkách se chce málokomu. Profesorita z Prahy si získala srdce malých Inků.

Wiliam je ze sousední vesnice. Musel do školy určitě běžet, aby mi mohl darovat ještě teplou kukuřici se slovy: para ti, profesorita (pro tebe, profesorinko). Vyšetřil ji pro mě při snídani," líčí Olga situaci, která ji dojala. Jídlo je v tomto chudém kraji každodenní problém. Poznala život indiánských horalů důkladně. Jedla jako oni především kukuřici a brambory, vstávala za svítání, žila jejich problémy. Ale hlavně neúnavně učila. Nejen děti v základní škole ale i jejich rodiče, kteří chodili nadšeně na bezplatné jazykové kurzy v podvečer. "Lidé tu žijí jako za Inků. Pachamamě - Matce Zemi obětují první sousto z každého jídla a doušek při napití. Žijí v chatrčích z nepálených cihel, nemají většinou elektřinu ani vodovod. Jsou neuvěřitelně chudí, a přitom by se rozdali. Nikdy si na nic nestěžují, nefňukají, umí se radovat z každé maličkosti. Když je v rodině tragedie, konstatují to, ale nenařikají. Nejsou ukrivdění ani mstiví, nezištně si navzájem pomáhají." Všední den v nevšedním kraji.

K snídani si vaří bylinkový čaj z místních rostlin, a k němu každý dostane placku z vajec a rozdrčené kukuřice, jindy snídají kukuřičnou kaši. Po snídani jdou všichni za prací, děti do školy. Například matka zamíří na trh do nejbližšího městečka, kde se snaží prodat ručně pletené svetry, otec pracuje na kamenitém poličku. Večer se rodina sejde a dají získané peníze dohromady. Kolem šesté se stmívá, je zima, venku fouká vítr z hor. Všichni posedávají v kuchyni, kde v koutě hoří ohýnek a kouř stoupá k otvoru ve střeše. Sedí na bobku nebo na rohožích, světlici bez oken osvětluje jen oheň. Každý vypráví, co ten den zažil. K večeři vaří zeleninovou polévku, často brambory s rýží a zeleninou. Na maso chovají horalé morčata. Je to ale sváteční pokrm. "Rodiny si staví domek z nepálených cihel a střechou ze suché trávy. Má vždy jen jednu místnost," líčí Olga místní poměry.

"Horalé topí uschlými kravinci, které nemají velkou výhřevnost, proto se teple oblékají. Mají na sobě třeba i čtyři svetry, ženské šest sukní, ponča, čepice. Spí na rohožích, postele jsou v těchto odlehlých vesnicích vzácné. Oblečení věší na hřebíky zatlučené do zdi. Když si rodina postaví domky dva, v jednom bývá kuchyně, a druhý je určený na spaní. Nad přízemní místností je někdy ještě patro pro morčata. Pěstují brambory, boby, fazole a mrkev. V neděli jezdí do města a svou zeleninu prodávají na trhu. Občas se jim podaří prodat cizincům keramiku nebo doma pletenou čepici." Horská vesnička v níž Olga žila se jmenuje Pucamarca a je v departmenu Cusco. Leží v nadmořské výšce 3 800 m nad mořem, u jezera, za kterým se zvedají hory. Nejvyšší, Salcantay, se tyčí do výše 6 400 m n. m.

Děti umí docela dobře španělsky, ale jinak se tu mluví kečuánsky. Školní rok začíná v březnu a končí v prosinci. Leden a únor jsou letní prázdniny. Než děti přišly poprvé do školy, česká učitelka s ředitelkou školu vymalovaly, vyklidily odpadky ze školního dvorku. Dostaly pak na každý předmět jen po jedné učebnici. Děti mají od ministerstva zdravotnictví každý den zdarma svačinu, ale na sešity a učebnice bohužel peníze nejsou. Svačinou se vláda snaží přitáhnout do školy i ty děti, které by rodiče raději viděli pracovat na poli.

Ve škole sice byla rozvedená elektrina, ale chyběl proud, na něj už nezbyly peníze. Olga sáhla do svých úspor a zaplatila ho. Učila děti číst, psát, počítat, španělštinu, angličtinu, historii... Podařilo se jí uspořádat sbírku mezi českými přáteli a díky ní mohla dětem koupit sešity, barvy, čtvrtky. Děti začaly s chutí malovat. Ještě tentýž školní rok vyhrály regionální výtvarnou soutěž. V květnu nastala po období mraziků vlhká zima, většinou bylo zataženo, pršelo. Na tohle období se domorodci těší. V polovině května totiž skáčou z jezera ryby, nebo alespoň plovou těsně pod hladinou a u břehu. Indiáni chodí už od časného rána po břehu a loví je do sítěk připevněných na klacku. Loďky nemají. "V tu dobu chodily i moje děti pozdě do školy, protože náruživě lovily. Ráda jsem je omluvila, alespoň se jednou pořádně najedly masa." Ale absence malého Inky může mít i další příčinu. Jednou ve škole chyběl devítiletý chlapec. Druhý den se omlouval: nemohl přijít, protože si pral oblečení. Děti mají totiž většinou jen jedno oblečení a perou si ho samy, a v ledové vodě.

Dar z velké dálky

Olga požádala své přátele a známé v Čechách o drobný příspěvek pro své školáky. Brzy od ní přišla do Čech nadšená mailová zpráva: "Milí přátelé, nedovedete si představit, jakou radost jste udělali našim dětem. Díky vám jsme si mohli dovolit výlet na Machu Picchu. Vyjeli jsme ráno minibusem z Pucamarky do Ollantaytamby, města, v němž je nádraží a odtud jsme pokračovali vlakem. Děti poprvé viděly nádraží, vlak... Hluboce prožívaly jízdu tunely, oči jim zářily radostí. Město Aguas Calientes, které leží pod ruinami Machu Picchu je "jen" ve výšce 2 000 metrů a děti si libovaly jaké je tu teplo. Navíc se šly ve městě ještě ohřát do místních termálních lázní, rádíly tam až do večera. Přimo v bazénu jsme se seznámili s jedním podnikatelem z Limy. Slíbil, že dětem pořídí kompletní oblečení a škole daruje keramickou pec. Děti pak poprvé v životě spaly mimo domov. Druhý den jsme se vyjeli do ruin prastarého města. Těch výkřiků údivu a radosti! Chrám Slunce děti znaly jen z učebnice. Po celou zpáteční cestu zpívaly, nadšení bylo absolutní," líčila vděčná Olga. "Přesto, že jsem se vrátili unavení a v noci, děti byly zklamané, že jim dáváme volno, a že druhý den nemohou jít do školy."

Když se Olžin pobyt chýlil ke konci, podařilo se jí ještě postavit na školním dvoře za pomoci otců foliovník. Konečně měli školáci dostatek zeleniny. Pro děti se vybuodovalo a slavnostně otevřelo hřiště s průlezkami. V kraji cosi nevidaného. Také tuto radost mohla Olga zaplatit z drobných příspěvků od mnoha svých známých v Čechách. Těsně před odletem zaplatila nutné poplatky, aby její oblíbenec, nadaný chlapec se zavazujícím jménem Edison, mohl začít studovat.

Musím jim dál pomáhat

Když se Olga Vilímková vrátila na konci loňského prosince z Peru do Prahy, měla srdce plné svých školáků a hlavu plnou starostí. Jak jim pomoci? Rozhodla se pro založení nadace, která bude z věnovaných prostředků sponzorovat výuku a studium vybraných peruánských

děti, které mají rády školu a touží po vzdělání. Studium je v Peru sice oficiálně zdarma, ale rodiče musí platit za zápis do každého ročníku, za testy, za půjčování knížek, musí kupovat drahé učebnice. Děti jsou nuceny koupit si například bibli, náboženství je povinné, za neuvěřitelných 70 solů, což je asi 700 našich korun. Pro chudé rodiče je to nepřekročitelná bariéra. Pro žáky z menších vesnic je finančně nedostupné dojíždění, případně bydlení ve městě, kde se škola nachází, náklady na jídlo... Lépe se nevede ani dalším chudým peruánským indiánům toužícím po vzdělání - v Peru žije 48 obyvatel indiánského původu, a na vysokých školách jich je jenom 5 % z celkového počtu studentů.

Nadační fond Inka, který Olga Vilímková založila má tři projekty:

Sonkoča (Srdíčko) jsou dálkové adopce. Finanční podpora žáka přijde na 6 tisíc ročně, student střední školy potřebuje osm a půl tisíce ročně. "Český adoptivní rodič si dítě může vybrat podle vyplněného formuláře a fotografie. Dozví se, jaké jsou jeho rodinné poměry, po jakém vzdělání a povolání touží. Vyměňují si pak spolu dopisy, děti posílají kresby, čeští dobrodinci třeba drobné dárky. Pošta je v horách nespolehlivá, a tak tuhle výměnu obstarává Olga při svých cestách do Peru. Na místě také zjistí co je potřeba zaplatit, zkontroluje hospodaření a výdaje. Na konci školního roku děti pošlou po Olze kopii svého vysvědčení. Takové dítě mohou podporovat nejen rodiny ale i jednotlivci, organizace, podniky, firmy, školy. Pokud by se "adoptivní rodič" dostal někdy do finanční tísně, jistě se za něj najde náhrada.

Projekt **Venkovská škola** shromažďuje finanční dary na vybavení do škol. V chudých obcích jsou totiž základní pomůcky jako pastelky, čtvrtky, pravítka či kružítka nedostupné.

Třetí projekt se jmenuje **Qeros** (keros) podle komunity v odlehle části hor. Tito potomci Inků žili dlouho zapomenuti světem ve výšce 5 tisíc metrů ve velmi drsných podmínkách. Olga je několikrát navštívila, sprátelila se s nimi. Qeros touží po tom, aby jejich děti mohly navštěvovat školu, ale žádný kantor v drsných podmínkách velehor nevydrží. Zatím několik dětí přemístili do nejbližšího městečka. Bydlí v domku, který samy zrekonstruovaly pod vedením indiána Vlady, mladého studenta s velkým sociálním cítěním, který se zapojil do práce v nadaci.

Dálkově je Čechy už "adoptováno" na čtyřicet dětí. Peníze z Čech nedostanou peruánští rodiče, ale rovnou se z nich na místě platí jednotlivým dětem co je potřeba. Díky tomu, že Olga Vilímková dál pracuje jako průvodkyně turistů po Peru, na místo se několikrát ročně dostane. Zařídí a zkontroluje vše potřebné a s pomocí ředitelů škol, inspektorů a peruánských přátel a pomocníků vyhledává další bystré děti lačné vzdělání. Členové nadace jsou tři, nejsou placeni ani si nevyplácejí jakékoliv odměny. Když Olga předává dopisy a dárky z Čech podporovaným dětem, prý jen říkají: já jsem hrozně šťastný. A nevěřicně se usmívají.

Na závěr spojení na nadaci:

PhDr. Olga Vilímková

Nadační fond Inka

Komornická 7, Praha 6, 160 00

E-mail: inka@peru.cz

<http://www.peru.cz/inka>

Číslo účtu:

51-0104700247/0100

Paraguaj

Mário Snopka

Je to jeden z dvoch štátov Južnej Ameriky, ktorý nemá oceán, leží priamo v srdci Južnej Ameriky. Nie je to veľký štát, rozprestiera sa od 19°20'-27°40' južnej šírky a 54°15'- 62°40' západnej dĺžky. Hlavné a najväčšie mesto Paraguaja je Asunción s asi 700 tis. obyvateľmi, celkový počet obyvateľov je okolo 6 mil. Mesto Asunción leží na hraniciach s Argentínou. Rieka Paraguay rozdeľuje zem na dve časti. Na západ od rieky je Gran Chaco zaberajúce 60% územia a tvoriace nížinu pretkanú množstvom riek, ktoré postupne odtekajú do Ánd. Východne od rieky je plošina Paraná dosahujúca 300 až 600 metrov. V časti Cordillera de Caaquazu je najvyššie miesto Paraguaja so 700 m výšky. Podnebie je tu subtropické s letnými teplotami 25° až 30°C. Priemerná zimná teplota je 15°C. V západnej časti v Chaco sú celkové zrážky iba 75 cm a všade prší

Cleistocactus smaragdiflorus

najmä v lete. Zimné dažde sa objavujú len zriedka. Paraguaj susedí zo severu s Bolíviou a Brazíliou a na juhu s Argentínou.

Medzi kaktusármi sa Paraguaj najviac preslávil za doby A.V.Friča. Odvtedy krajinu navštívilo veľmi málo známych bádateľov. Rastliny tu nájdené sa vyskytujú aj v okolitých štátoch.

Hneď na úvod môžeme spomenúť *Cleistocactus smaragdiflorus*, ktorý sa vyskytuje aj v Argentíne, má krásne zelené kvety. Okrem iných tu nájdeme *Cleistocactus baumanii*, ktorý sa taktiež vyskytuje v Argentíne a v Uruguaji. Zaujímavosťou je výskyt *Discocactus*, ktorý sem siaha z Brazílie, je ním až 25 cm široký *D. hartmanii* v. *giganteus*. Bol objavený v oblasti zničenej ohňom, objavil

Echinopsis chacoana

ho P. J. Braun. Nájde sa tu aj rastliny z rodu *Echinopsis*, najmä *E. chacoana*, alebo *E. werdermannii* s kvetom 20 cm dlhým a 12 cm širokým, ružovej farby. Medzi porastom sa vyskytujú *Eriocereusy*. Sú to plazivé, tenké rastliny, dorastajúce až 3 m. Majú nevýrazné vyostnenie, obrovské biele kvety, rozkvitajúce v noci. Najčastejšie sa tu vyskytujú *E. bonplandii* aj *E. jusbertainii*. Sú tu hojné aj *Eriocactusy*. *E. schumannianus* rastie na severe krajiny. *E. claviceps* sa vyskytuje aj v Brazílii a dosahuje výšku až 50 cm.

Eriocactus grossei narastá o niečo viac, až 100 cm. *Eriocactusy* sa radia aj do rodu *Parodia*, alebo *Notocactus*. Určite každý pozná rod *Frailea*, ktorý má v Para-

Eriocactus schumannianus

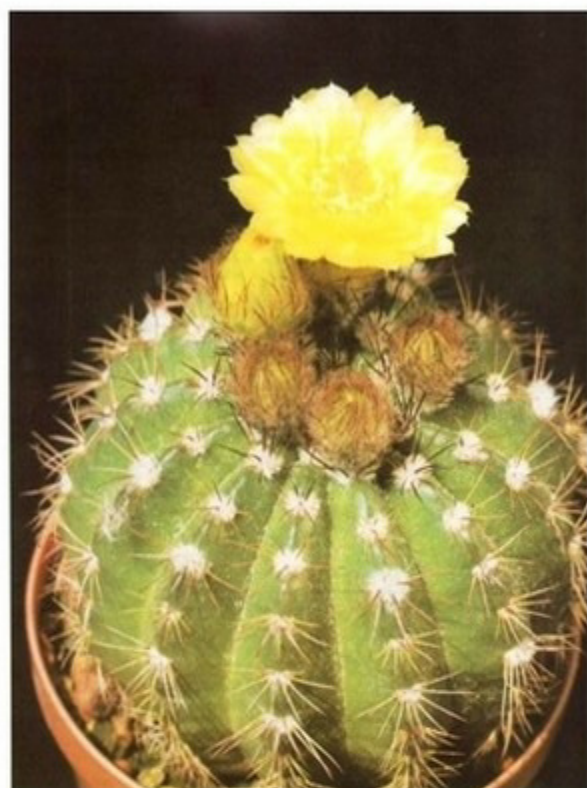

Frailea pumila

guaji slušné zastúpenie. Najviac z tohto rodu sa preslávila *F. cataphracta*, vyskytujúca sa aj v Brazílii. Sú to všetko miniatúry, väčšinou so žltým kvetom. Spomenúť môžeme *F. concepcionensis*, *F. pumila* známou *F. knip-pelianu*, *F. piltzii*, tiež skoro v každej zbierke zastúpenú *F. schilinzkyanu*, prípadne *F. ybatense*.

Ani Paraguaj neobišiel juhoamerický veľkorod *Gymnocalycium* so zástupcami *G. damsii*, silne vyostnené *G. hybopleurum*, najznámejšie *G. mihanovichii*, ktoré objavil A. V. Frič pri svojich cestách za indiánmi. *G. paediophilum*, *G. paraguayense*, *G. pflazii* husto a silne vyostnené, vyskytujúce sa aj v Bolívii a Argentíne. V zalesnených častiach, pri hraniciach s Brazíliou a Argentínou môžeme objaviť veľmi málo pestovaný rod

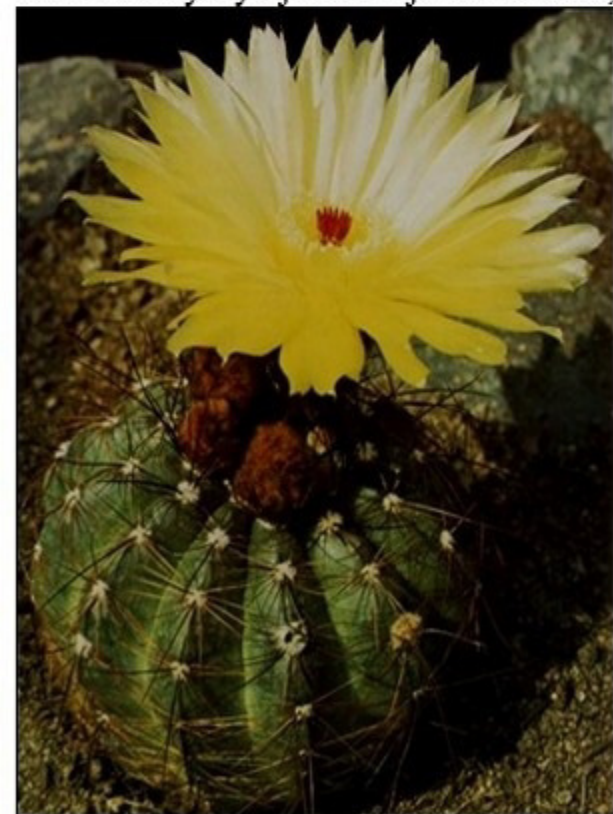
Lepismium so zástupcom *L. cruciforme*. Polopopínavá a poliehavá rastlina s rôznofarebnými stonkami, dlhými až 3 m je *Monvillea spegazzinii*. Kvitne v noci, ružovo-bielymi až 13 cm veľkými kvetmi. Dajú sa tu vidieť aj *Notokaktusy*. *N. linkii* a *N. ottonis*. *Ottonis* len na východe. Samozrejme aj tu sú opuncie. Vysoká, krovitá, so svetlo-zelenými, hladkými článkami *O. elata*, ktorej ostne často chýbajú, kvitne svetlo-oranžovým kvetom. S článkami dlhými až 21 cm a širokými 15 cm s výraznými žltobielymi areolami *O. paraguayensis* kvitne na žltu. Poslednou ktorú spomeniem je *O. salmiana*, pre ktorú je často používaný aj názov *Austrocylindropuntia*. Je valcovitá, vysoká až 75 cm, stonky môžu byť sivozelené, červenkasté až purpurové, dlhé 25 cm a viac, široké iba 1 cm. Vyskytuje sa tu aj rod *Pereskia*,

Notocactus linkii v. multiflorus

ale všetky zasahujú do Brazílie, alebo Argentíny. Minule som spomínal *P. aculeatu* s bielymi kvetmi a jedlými plodmi, ďalej tu rastú *P. nemorosa*, môže mať biele, alebo ružové kvety. *P. sacharosa* s ružovými kvetmi, veľkými až 8 cm. Všetky pereskie majú listy a rastú krovito až do výšky 8m, niekedy až 10m. Posledný rod ktorý spomeniem je *Rhipsalis*. *R. cereuscula* je tenká, krovitá a previsnutá epifytická rastlina s bielymi kvetmi. *R. linearis* je bohato rozkonárujúci svetlozelený, dlhý až 60 cm a viac, články sú podobné listom. *R. pentaptera* má štvorhranné stonky a *R. shaferii* je rastlina s tenkými, dlhými, valcovitými stonkami.

Možno ste v tomto článku našli rastliny, ktoré máte v zbierke. Ak nie, skúste si ich obstaráť. Väčšina z nich je celkom zaujímavá.

Notocactus ottonis

Paraguajské gymnocalýcia

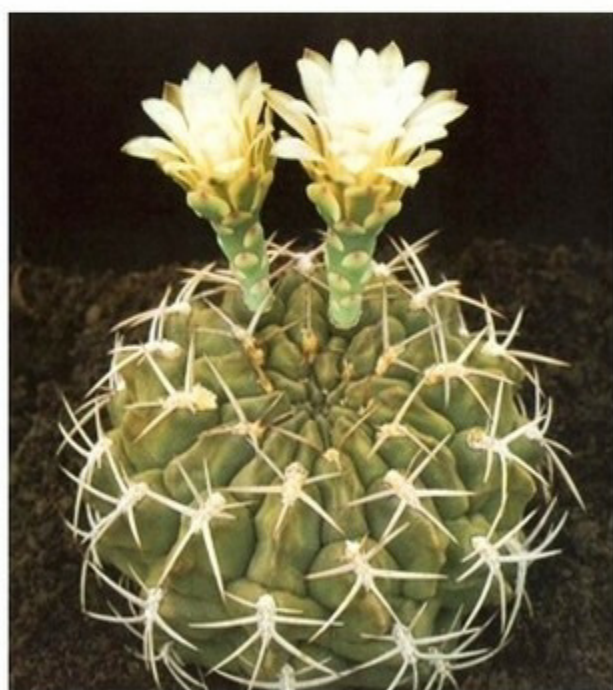
*Gymnocalycium hybopleurum**Gymnocalycium euryplerum**Gymnocalycium mihanovichii* var.
friedrichii*Gymnocalycium paediophilum*

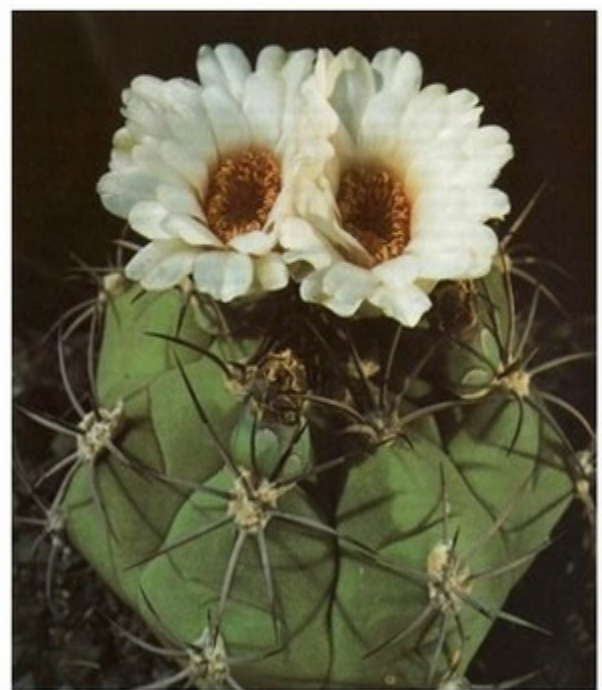
Gymnocalycium paraguayense

Gymnocalycium megalothelos

Gymnocalycium tudae

Gymnocalycium pflanzii

KLIMATICKÉ DÁTA - DLHODOBÉ PRIEMERY

Stanica (poloha)	nadmorská výška/m	januárová teplota °C	júlová teplota °C	Ø ročná teplota °C	zrážky za rok mm
ASUNCION	139	28,8	18,2	23,7	1344

pf 2003

